

Supplementen met creatineclaims

Gebruik van gezondheidsclaims bij de online verkoop van voedingssupplementen met creatine in 2021

Veel voedingssupplementen worden op internet aangeprezen met claims die eigenschappen aan het product toeschrijven. Het gebruik van dergelijke claims is aan regels gebonden. De NVWA treedt handhavend op tegen het gebruik van niet toegelaten gezondheidsclaims en medische claims bij de verkoop van voedingssupplementen.

In 2021 zijn webwinkels die voedingssupplementen met creatine verhandelen beoordeeld op het gebruik van verplichte voedselinformatie en gezondheidsclaims. Voor creatine bestaan twee goedgekeurde gezondheidsclaims.

Aanleiding

Op 1 juli 2007 is Verordening (EG) nr. 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen van kracht geworden. De regelgeving is bedoeld om een hoog beschermingsniveau voor de consument te waarborgen, de consument de informatie te verstrekken die hij nodig heeft om geïnformeerde keuzes te kunnen maken, en gelijke concurrentievoorwaarden voor de levensmiddelenindustrie te scheppen.

Een gezondheidsclaim is een claim die stelt, de indruk wekt of impliceert dat er een verband bestaat tussen een levensmiddel (of een bestanddeel daarvan) en de gezondheid. Medische claims zijn te allen tijde verboden.

Voor creatine, een veel gebruikt voedingssupplement in de sportwereld, zijn twee gezondheidsclaims toegestaan. Het gebruik van niet-toegestane claims is misleidend en dus verboden.

Werkwijze

De NVWA heeft webwinkels geselecteerd op basis van de volgende zoekcriteria: de webwinkels moeten voedingssupplementen met als enige werkzame stof creatine aanbieden voor de Nederlandse markt en deze producten moeten ook daadwerkelijk besteld kunnen worden. Vanaf de homepage van de webwinkel werd gericht gezocht naar de verhandeling van producten met creatine. Webwinkels waarvan de eigenaar niet in Nederland gevestigd is, zijn niet in dit onderzoek meegenomen.

Verplichte vermeldingen bij verkoop van een product in een webwinkel

Bij verkoop op afstand moet alle verplichte voedselinformatie van een product beschikbaar zijn voordat de aankoop plaatsvindt, met uitzondering van de datum van minimale houdbaarheid of de uiterste consumptiedatum (Zie artikel 14 van Verordening (EU) Nr. 1169/2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten). Voorbeelden van verplichte

voedselinformatie zijn een allergenenvermelding wanneer een allergeen in het levensmiddel aanwezig is, een voedingswaardevermelding, een lijst van ingrediënten en de vermelding "voedingssupplement" als het product een voedingssupplement is.

Niet-verplichte vermeldingen

Indien voedings- en gezondheidsclaims worden geplaatst bij de producten die (online) worden aangeboden moeten deze voldoen aan Verordening (EG) nr. 1924/2006. Voor creatine zijn er op dit moment twee toegestane gezondheidsclaims: "Creatine verhoogt de fysieke prestaties in opeenvolgende reeksen korte, hoogintensieve oefeningen" en "Dagelijkse creatineconsumptie kan het effect van weerbaarheidstraining voor spierkracht bij volwassenen ouder dan 55 versterken". Variaties op de bewoording van deze gezondheidsclaims zijn alleen toegestaan als deze dezelfde strekking hebben als de geautoriseerde voorbeeldbewoording in de Europese wetgeving. Daarnaast zijn diverse vermeldingen verplicht als een gezondheidsclaim wordt gemaakt. Voor creatine is dat bijvoorbeeld dat consumenten moeten worden geïnformeerd over het feit dat het gunstige effect alleen wordt verkregen bij een dagelijkse inname van 3 gram creatine.

Resultaten

In dit project zijn 43 inspecties bij webwinkels uitgevoerd, in de periode februari tot augustus 2021. De resultaten van de inspecties zijn samengevat in onderstaande tabel 1. 11 Van de 43 webwinkels (nummers 1-11) (26%) voldeden aan de wetgeving. In de overige 32 webwinkels (74%) constateerde de NVWA 1 of meer overtredingen. Het totale aantal overtredingen was 64. Het hoogste aantal maatregelen in één webwinkel was 5 (nummer 13).

Tabel 1: soort en aantal maatregelen per beoordeelde webwinkel

webwinkel nr	aantal	GNW	claims	overige wetgeving	totaal
1-11	11				
12	1	1			1
13	1		2	3	5
14-15	2		2	2	4
15-20	6		2	1	3
21-23	3		2		2
24	1		1	1	2
25-29	4		1		1
30	1		1	2	3
31-35	5		1	1	2
36-41	6		1		1
42	1			2	2
43	1			1	1
totaal	43	1	40	23	64

Toelichting kolommen:

- GNW: Gebruik van medische claims, dat is een overtreding van de Geneesmiddelenwet: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0021505/2021-07-01>.
- Claims: Overtredingen van Verordening (EG) nr. 1924/2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen. Afhankelijk van de ernst van de overtreding(en) kan de genomen maatregel een schriftelijke waarschuwing of een rapport van bevindingen of beide zijn.
- Overige wetgeving: Overtredingen van Verordening (EU) nr. 1169/2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten, het Warenwetbesluit voedingssupplementen, het Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen en/of Verordening (EG) Nr. 1333/2008 inzake levensmiddelenadditieven.

29 Van de 43 webwinkels (67%) overtraden Verordening (EG) nr. 1924/2006. Een voorbeeld van een overtreding waarbij de gemaakte gezondheidsclaim verder gaat dan de toegestane voorbeeldbewoording uit Verordening (EU) nr. 432/2012 is de relatie die wordt gelegd tussen een voedingssupplement met creatine en het uithoudingsvermogen.

Het ontbreken van bijbehorende verplichte vermeldingen wordt ook gezien als een overtreding.

17 van de 43 beoordeelde webwinkels begingen daarnaast ook andere overtredingen (kolom 'overige wetgeving'). Het ging daarbij om het ontbreken van naam en adres van de exploitant, het ontbreken van een bewering waarin wordt gewezen op het belang van een gevarieerde, evenwichtige voeding en een gezonde levensstijl (een verplichte vermelding bij de verhandeling van voedingssupplementen) of het ontbreken van een lijst van ingrediënten of voedingswaardevermelding.

Afhankelijk van de ernst van de overtreding kreeg de webwinkel een schriftelijke waarschuwing of maakte de inspecteur een rapport van bevindingen op. Bij 26 van de 32 webwinkels zijn ten tijde van het schrijven van deze factsheet herinspecties uitgevoerd. 21 Webwinkels (81%) hadden de overtreding hersteld, in 5 gevallen was dat niet het geval. In die gevallen neemt de NVWA opnieuw (zwaardere) maatregelen. Bij 6 bedrijven was nog geen herinspectie uitgevoerd.

Keuringsraad

De [Keuringsraad](#) is specialist op het gebied van gezondheidsreclame. De basis van de Keuringsraad is zelfregulering. De Keuringsraad heeft in samenwerking met verschillende partijen een claimsdatabase ontwikkeld met voorbeelden van wel en niet toegestane voorbeeldbewoordingen van gezondheidsclaims per nutriënt. Een exploitant kan de Keuringsraad vooraf om advies vragen over het gebruik van claims op zijn website. Bij goedkeuring van de website ontvangt de exploitant een nummer van de Keuringsraad dat op de website vermeld kan worden. De NVWA heeft in 2022 de werkafspraken met de Keuringsraad geformaliseerd. Klik [hier](#) voor deze werkafspraken. Geen van de 43 door de NVWA beoordeelde webwinkels was op het moment van onderzoek vooraf beoordeeld door de Keuringsraad.

Conclusie

74% van de beoordeelde webwinkels (43) die in de periode februari-augustus 2021 producten met creatine verhandelden via internet, voldeed niet aan de wettelijke voorschriften voor voedselinformatie. De wetgeving voor vrijwillige voedselinformatie (claims) werd vaker overtreden dan de wetgeving voor verplichte voedselinformatie. Van de webwinkels die al een herinspectie hadden gehad had 81% van de webwinkels de overtreding hersteld.

Vervolgaanpak

De NVWA blijft zich ook in 2022 richten op de naleving van verplichte voedselinformatie en naleving van de claimswetgeving. De NVWA doet dat door het uitvoeren van handhavingsprojecten gericht op bepaalde productcategorieën en het opvolgen van meldingen.

Meer informatie over verplichte en vrijwillige voedselinformatie is te vinden in de Handboeken op de site van de NVWA:

[Handboek Etikettering van levensmiddelen](#)

[Handboek Voedings- en gezondheidsclaims](#)